

Abstrakt

Mobilní ošetrovna je vozidlo s vnitřní prostorem, který v terénních podmínkách poskytuje zázemí s hygienickým standardem pro intervence typu individuální poradenství, zdravotní ošetření a testování na infekční nemoci. Jedná se o poměrně ojedinělou nastavbu adiktologických služeb minimalizace rizik v České republice, která zde doposud nebyla v odborné literatuře popsána.

Cílem práce je popsat charakteristiky terénní práce s mobilní ošetrovnou na základě případové studie Terénního programu Drop In, o.p.s., s důrazem na porovnání s běžnou terénní prací. Výzkumné otázky se týkají východisek pro provoz mobilní ošetrovny, samotného průběhu práce na ošetrovně a v čem se liší od běžné terénní práce a jaké nové profesní požadavky přináší.

V této kvalitativní studii tvořilo výzkumný soubor 9 terénních pracovníků, kteří byli vybráni metodou prostého záměrného výběru. Pro tvorbu dat použito polo-strukturované interview. Autorka tyto data spolu s dokumenty spojenými s provozem ošetrovny analyzovala metodou vytváření trsů.

Výsledky dokládají, že východiska služby odpovídají na realitu chátrajícího zdravotního stavu cílové skupiny. Hlavní rozdíly plynou z profesních požadavků na tým, ze statického a mobilního charakteru služby a komfortu, které přináší zázemí ošetrovny. Stanoviště ošetrovny je místo, kam klient dochází za službou. Pohodlí a soukromí umožňují prohloubení individuální klientské práce. Mobilita ošetrovny nabízí možnost pružné reakce na změny drogové scény, ale její zásadní limit představuje závislost na politických rozhodnutích. Celkovým závěrem je, že charakter mobilní ošetrovny lze popsat jako kombinaci prvků běžné terénní práce a práce v kontaktním centru.

Výzkum může být informačním zdrojem o odborné praxi a inspirací pro jiné terénní programy zvažující rozšíření dosavadní péče.

Klíčová slova: mobilní ošetrovna – harm reduction – terénní program – Drop In, o.p.s. – lidé užívající drogy injekčně